

Dz. U. 2011 Nr 178 poz. 1060**U S T A W A**

z dnia 15 lipca 2011 r.

o krajowym systemie ekozarządzania i audytu (EMAS)¹⁾**Opracowano na podstawie t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 634, z 2022 r. poz. 1260.**

Art. 1. Ustawa określa instytucje właściwe do wykonywania zadań wynikających z przepisów prawa Unii Europejskiej dopuszczających dobrowolny udział organizacji w systemie ekozarządzania i audytu (EMAS).

Art. 2. Krajowy system ekozarządzania i audytu (EMAS), zwany dalej „systemem”, tworzą:

- 1) minister właściwy do spraw klimatu;
- 2) Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska;
- 3) Polskie Centrum Akredytacji.

Art. 3. Minister właściwy do spraw klimatu prowadzi politykę w zakresie rozwoju systemu oraz współpracuje z organami Unii Europejskiej w tym zakresie.

Art. 4. 1. Organami egzekwowania prawa, o których mowa w art. 2 pkt 26 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS), uchylającego rozporządzenie (WE) nr 761/2001 oraz decyzje Komisji 2001/681/WE i 2006/193/WE (Dz. Urz. UE L 342 z 22.12.2009, str. 1), zwanego dalej „rozporządzeniem (WE) nr 1221/2009”, są:

- 1) wójt, burmistrz albo prezydent miasta;
- 2) starosta;
- 3) marszałek województwa;
- 4) wojewoda;
- 5) regionalny dyrektor ochrony środowiska;

¹⁾ Niniejsza ustawa służy stosowaniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS), uchylającego rozporządzenie (WE) nr 761/2001 oraz decyzje Komisji 2001/681/WE i 2006/193/WE (Dz. Urz. UE L 342 z 22.12.2009, str. 1).

- 6) organy Inspekcji Ochrony Środowiska;
- 7) organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej;
- 8) Prezes Wyższego Urzędu Górniczego;
- 9) Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

2. Organy określone w ust. 1 wykonują zadania organów egzekwowania prawa, o których mowa w art. 2 pkt 26 rozporządzenia (WE) nr 1221/2009, na podstawie i w zakresie określonych w przepisach odrębnych.

Art. 5. 1. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska prowadzi rejestr organizacji zarejestrowanych w systemie, zwany dalej „rejestrem EMAS”.

2. Rejestr EMAS zawiera:

- 1) numer w rejestrze EMAS, składający się z oznaczenia „PL”, spacji, oznaczenia województwa zgodnego z nomenklaturą określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 40 ust. 2 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 443), poziomej kreski, trzycyfrowego numeru porządkowego właściwego dla województwa, w którym mieści się siedziba organizacji, oraz liczby porządkowej rejestru EMAS;
- 2) nazwę organizacji oraz oznaczenie jej siedziby i adresu;
- 3) datę rejestracji organizacji w rejestrze EMAS;
- 4) datę weryfikacji i walidacji;
- 5) uwagi dotyczące zawieszenia rejestracji organizacji w rejestrze EMAS;
- 6) uwagi dotyczące wykreślenia organizacji z rejestru EMAS;
- 7) deklarację środowiskową organizacji i jej aktualizacje.

3. Rejestr EMAS podlega aktualizacji w zakresie zawartych w nim danych i deklaracji środowiskowych.

Art. 6. 1. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska dokonuje wpisu organizacji do rejestru EMAS, na jej wniosek, po spełnieniu warunków określonych w art. 13 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1221/2009.

2. Przed dokonaniem wpisu organizacji do rejestru EMAS Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska zasięga pisemnej opinii organów określonych w art. 4 ust. 1, właściwych ze względu na miejsce korzystania ze środowiska przez organizację, w zakresie spełnienia przez organizację wymagań prawnych dotyczących środowiska.

3. Organy określone w art. 4 ust. 1 są obowiązane do wyrażenia opinii w terminie 30 dni od dnia doręczenia wystąpienia o jej wydanie.

4. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska informuje na piśmie organy, o których mowa w ust. 2, o rejestracji organizacji w rejestrze EMAS.

5. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, w drodze decyzji:

- 1) w przypadku, o którym mowa w art. 13 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 1221/2009, odmawia wpisu organizacji do rejestru EMAS;
- 2) w przypadkach, o których mowa w art. 15 rozporządzenia (WE) nr 1221/2009:
 - a) zawiesza rejestrację organizacji w rejestrze EMAS,
 - b) wykreśla organizację z rejestru EMAS.

6. Minister właściwy do spraw klimatu określi, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku o rejestrację organizacji w rejestrze EMAS, kierując się koniecznością zapewnienia sprawnego działania systemu oraz zapewnienia informacji niezbędnych do rejestracji, a także biorąc pod uwagę przepisy rozporządzenia (WE) nr 1221/2009.

Art. 7. 1. Za wpis do rejestru EMAS Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska pobiera opłatę rejestracyjną. Wysokość opłaty nie może być wyższa niż 3000 zł.

2. Opłata rejestracyjna stanowi iloczyn stawki, o której mowa w ust. 3, oraz współczynnika różnicującego, o którym mowa w ust. 5.

3. Stawka opłaty rejestracyjnej wynosi 1000 zł.

4. Organizacja, która składa wniosek o wpis do rejestru EMAS, wnosi opłatę rejestracyjną na rachunek bankowy prowadzony przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Opłata rejestracyjna stanowi dochód budżetu państwa.

5. Minister właściwy do spraw klimatu określi, w drodze rozporządzenia, współczynniki różnicujące wysokość opłaty rejestracyjnej, uwzględniając formę organizacyjną i liczbę osób zatrudnionych przez organizację oraz biorąc pod uwagę, że opłata ta nie powinna stanowić przeszkody w zgłoszeniu do systemu dla małych i średnich przedsiębiorstw.

Art. 8. 1. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska jest obowiązany do udzielania organizacji, na jej pisemny wniosek, informacji, o których mowa w art. 32 ust. 1 i 2 rozporządzenia (WE) nr 1221/2009.

2. Organy określone w art. 4 ust. 1 są obowiązane do udzielania organizacji, na jej pisemny wniosek, informacji, o których mowa w art. 32 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 1221/2009.

3. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska oraz organy określone w art. 4 ust. 1 udzielają informacji, o których mowa w ust. 1 i 2, na piśmie.

4. Udzielenie informacji następuje niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie miesiąca od dnia otrzymania wniosku.

5. Termin, o którym mowa w ust. 4, może zostać przedłużony do 2 miesięcy ze względu na znaczny stopień skomplikowania sprawy. Przepisy art. 35 § 5 i art. 36 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256) stosuje się odpowiednio.

6. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska oraz organy określone w art. 4 ust. 1 mogą odmówić udzielenia informacji, jeżeli wniosek:

- 1) nie dotyczy informacji, o której mowa w art. 32 ust. 1 i 2 albo 4 rozporządzenia (WE) 1221/2009;
- 2) jest w sposób oczywisty niemożliwy do zrealizowania;
- 3) jest sformułowany w sposób zbyt ogólny.

7. W przypadku, o którym mowa w ust. 6 pkt 3, właściwy organ, w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku, wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku w terminie 14 dni.

8. Odmowa udzielenia informacji następuje w drodze decyzji.

9. W przypadku odmowy udzielenia informacji przepisy ust. 4 i 5 stosuje się odpowiednio.

Art. 9. 1. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska jest obowiązany do składania ministrowi właściwemu do spraw klimatu:

- 1) rocznej informacji o działaniach podjętych przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska na podstawie przepisów ustawy i rozporządzenia (WE) nr 1221/2009, w terminie do dnia 15 lutego, za poprzedni rok kalendarzowy;
- 2) kwartalnej informacji o organizacjach zarejestrowanych, zawieszonych oraz wykreślonych z rejestru EMAS, w terminie do 15. dnia pierwszego miesiąca kwartału, za poprzedni kwartał.

2. Organy określone w art. 4 ust. 1 są obowiązane do przekazywania Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska informacji, o których mowa w art. 32 ust. 5 rozporządzenia (WE) nr 1221/2009.

Art. 10. Polskie Centrum Akredytacji prowadzi akredytację weryfikatorów środowiskowych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. z 2019 r. poz. 155) oraz przepisami rozporządzenia (WE) nr 1221/2009.

Art. 11–13. (pominięte)²⁾

Art. 14. 1. Rejestr krajowy organizacji zarejestrowanych w krajowym systemie ekozarządzania i audytu prowadzony na podstawie art. 3 ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 18, zwany dalej „rejestrem krajowym”, staje się rejestrem EMAS.

2. Wpisy organizacji do rejestru krajowego dokonane na podstawie art. 3 ust. 3 ustawy, o której mowa w art. 18, stają się wpisami do rejestru EMAS wykonanymi na podstawie art. 6 ust. 1.

3. Organizacje wpisane do rejestru regionalnego, o którym mowa w art. 3 ust. 2 pkt 2 ustawy, o której mowa w art. 18, zwanego dalej „rejestrem regionalnym”, niewpisane do rejestru krajowego przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, są wpisywane do rejestru EMAS.

4. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska dokonuje wpisu, o którym mowa w ust. 3, niezwłocznie po przekazaniu rejestru regionalnego oraz akt spraw i dokumentów, o których mowa w ust. 5, dotyczących organizacji wpisywanej do rejestru EMAS.

5. Regionalni dyrektorzy ochrony środowiska prześlą Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska rejestry regionalne oraz akta spraw dotyczące postępowań o wpis do rejestru regionalnego i dokumenty, na podstawie których rejestry te były prowadzone, w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

6. Przekazanie rejestrów oraz akt spraw i dokumentów, o których mowa w ust. 5, następuje na podstawie protokołu zdawczo-odbiorczego.

7. Wnioski organizacji o wpis do rejestru regionalnego, złożone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, są rozpatrywane jako wnioski o wpis organizacji do rejestru EMAS.

8. W przypadku gdy Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska stwierdzi, że wniosek o wpis do rejestru regionalnego, o którym mowa w ust. 7, nie spełnia wymagań, wzywa organizację do usunięcia braków. Przepisy art. 64 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego stosuje się odpowiednio.

²⁾ Zamieszczone w obwieszczeniu Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 26 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o krajowym systemie ekozarządzania i audytu (EMAS) (Dz. U. poz. 634).

9. Organizacje, o których mowa w ust. 3 i 7, są zwolnione z obowiązku wnoszenia opłaty rejestracyjnej, o której mowa w art. 7 ust. 1.

Art. 15. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy znosi się Krajową Radę Ekozarządzania.

Art. 16. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 7 ust. 5 ustawy, o której mowa w art. 18, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 7 ust. 5, nie dłużej jednak niż przez okres 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 17. 1. Maksymalny limit wydatków budżetowych będący skutkiem finansowym ustawy wynosi 5 455 026 zł, z tym że w:

- 1) 2011 r. – 487 220 zł;
- 2) 2012 r. – 499 401 zł;
- 3) 2013 r. – 511 887 zł;
- 4) 2014 r. – 524 684 zł;
- 5) 2015 r. – 537 801 zł;
- 6) 2016 r. – 551 247 zł;
- 7) 2017 r. – 565 028 zł;
- 8) 2018 r. – 578 588 zł;
- 9) 2019 r. – 592 475 zł;
- 10) 2020 r. – 606 695 zł.

1a. W latach 2021–2030 maksymalny limit wydatków budżetowych będący skutkiem finansowym wykonywania niniejszej ustawy wynosi 1 396 137 zł, z tym że w:

- 1) 2021 r. – 136 016 zł;
- 2) 2022 r. – 136 814 zł;
- 3) 2023 r. – 137 614 zł;
- 4) 2024 r. – 138 414 zł;
- 5) 2025 r. – 139 214 zł;
- 6) 2026 r. – 140 013 zł;
- 7) 2027 r. – 140 813 zł;
- 8) 2028 r. – 141 613 zł;
- 9) 2029 r. – 142 413 zł;
- 10) 2030 r. – 143 213 zł.

2. Minister właściwy do spraw klimatu wprowadzi mechanizmy korygujące w przypadku przekroczenia lub zagrożenia przekroczenia przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków, w zakresie redukcji kosztów przeznaczonych na promocję systemu.

3. Organem właściwym do monitorowania limitu wydatków w zakresie funkcjonowania systemu oraz wdrożenia mechanizmów korygujących jest minister właściwy do spraw klimatu.

Art. 18. Traci moc ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o krajowym systemie ekozarządzania i audytu (EMAS) (Dz. U. poz. 631, z 2005 r. poz. 1462, z 2007 r. poz. 621 oraz z 2008 r. poz. 1227).

Art. 19. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia³⁾.

³⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 29 sierpnia 2011 r.